

rosa mystica

ČASOPIS PRO DUCHOVNÍ ŽIVOT

XXVII., číslo 7.

červenec 2021

Obsah: Hymnus ke sv. Josefovi, Modlitba posledních dnů (11), Z.Řezníček, Starý kancionál, Profily svatých, Ed Co nevidím, O.Tomáš, Evangelium - Duchovní jádro, Neskryji tvář..., J.Zahradníček, Sv.Cyryl a Metod, R.Sarah, Jak lze pochopit Boží mlčení?, Slova mlčení, Benedikt XVI., Zastření smyslu kněžství, Ať říkají si, H.Urs v.Balthasar, Kněz jakého hledám, J.Zahradníček, Kněží v žalářích, Brněnská akademie duchovního života ctih.Patrika Kuželý OP, Zahradníček, Slunce v cele,

HYMNUS KE SV. JOSEFOVI

DAVIDŮV POTOMKU SLAVNÝ,
SVĚTLO PATRIARCHŮ DÁVNÝCH,
Ó SVATÝ JOSEFE,
SNOUBENČE BOŽÍ RODIČKY,
PROS ZA NÁS NYNÍ I VŽDYCKY,
PĚSTOUNE JEŽÍŠŮV.

ČISTÉ DANNY CUDNÝ STRÁŽCE,
SYNA BOŽÍHO OCHRÁNCE,
Ó SVATÝ JOSEFE,
PŘIMLUV SE ZA NÁS ZVLÁŠTĚ NYNÍ,
Y HLAVO SVATÉ RODINY,
ŽIVITELI KRISTŮV.

POMOZ NÁM VŠEM ŽÍTÍ SVATĚ,
ZÁŠTITOU BUĎ CÍRKVE SVATÉ,
Ó SVATÝ JOSEFE,
DUCHA ZLA OD NÁS ZAPUZUJ,
JEDNOU U SOUDU PŘI NÁS STUŮ,
PŘIMLUV SE U KRISTA.

+++

MODLITBA POSLEDNÍCH DNŮ (11)

Krása plní v úctě k Bohu důležitou úlohu. Samotný úkon klanění se Bohu zahrnuje touhu naplnit úctu k Bohu krásou.

Sv.František, který zachovával evangelickou chudobu, nikdy netvrdil, že by kostely měly být pusté a bez krásy. Naopak, Boží dům a oltář Páně mu nikdy nepřipadal dost krásné.

Krása a lesk Božího domu a jeho výzdoba neodporuje duchu evangelické chudoby, ani nedává pohoršení druhým.

Ikona není uctívána pro sebe samu. Odkazuje k tomu, co představuje. (List Jana Pavla II. umělcům ze 4.dubna 1999, čl.7) Když se posvětit, stává se svátostí.

Působivost a závažnost posvátné bohoslužby má kořeny v tom, že je víc než odtažitá. Obrací se mnoha způsoby k celé tvé osobě. Vtahuje tě do Kristova posvátného prostředí posvátnou krásou a leskem chrámu, barevností a krásou rouch, způsobem své mluvy a zpěvem gregoriánského chorálu.

Krása v posvátném prostředí je hodnotná nejen sama o sobě, jako výraz úkonu klanění. Má dalekosáhlý význam pro tvůj duchovní rozvoj. V bohoslužbě veleší Boha a děkuješ mu, přijímáš podíl na Kristově oběti a modlitbě. Když tě bohoslužba vede ke společné modlitbě s Kristem k Bohu, Otci nebeskému, tak plní také závažnou úlohu při tvém přetváření v Kristu. Tato úloha se neomezuje na nadpřirozenou část bohoslužby. Vztahuje se také k její formě, k posvátné kráse, která se ztělesňuje obrazech, ve slovech a hudbě a zpěvu mše svaté či bohoslužby.

11) Zj 18,1-20:

1 Potom jsem viděl jiného anděla, jak s velikou mocí sestupuje z nebe; a země byla ozářena jeho slávou.

2 Zvolal mohutným hlasem: "Padl, padl veliký Babylón a stal se doupětem démonů, skryší všech nečistých duchů a každého zlověstného a nenáviděného ptáka;

3 neboť vínem Božího hněvu pro smilství té nevěstky byly opojeny všechny národy, králové světa s ní smilnili a bohatí kupci země bohatli z její rozmařilosti a přepychu."

4 A slyšel jsem jiný hlas z nebe: "Vyjdi, lide můj, z toho města, nemějte účast na jeho hříších, aby vás nestihly jeho pohromy.

5 Neboť jeho hříchy se navršily až k nebi a Bůh nezapomněl na jeho viny.

6 Odplaťte po zásluze té nevěstce, dvojnásob jí odplaťte za její činy! V poháru, který připravovala, připravte pro ni dvojnásob;

7 kolik si užila slávy a hýření, tolik jí dejte teď trýzně a žalu. Protože si namlouvá: Trůním jako královna, vdovou nejsem a neokusím smutku -

8 proto v jediném dni dopadnou na ni pohromy: smrt i žal a hlad, a bude zničena ohněm. Neboť mocný je Hospodin, Bůh, který ji odsoudil."

9 Pak budou naříkat nad ní a bédovat králové světa, kteří s ní smilnili a hýřili, až uvidí dým hořícího města;

10 z hrůzy nad jeho zkázou neodváží se přiblížit a budou naříkat: "Běda, běda, ty veliký Babylóne, město tak mocné, jak v jedinou hodinu byl nad tebou vykonán soud!"

11 A bohatí kupci země naříkají a bědují nad ním, protože už nikdo nekoupí jejich zboží:

12 náklady zlata a stříbra, drahokamů a perel, kmentu a purpuru, hedvábi a šarlatu, cedrového dřeva a předmětů ze slonoviny a předmětů ze vzácných dřev, náklady mědi, železa a mramoru,

13 skořice a indického koření, voňavek, mastí a vykuřovadel, vína a oleje, mouky a obilí, dobytčat a ovcí, koní a vozů a otroků a zajatců.

14 Plody, které jsi dychtivě sklízelo, jsou pryč, všechen lesk a nádhera zašly a není po nich památky.

15 Kupci, kteří s tím vším obchodovali a z toho města bohatli, z hrůzy nad jeho zkázou neodváží se přiblížit a budou plakat a naříkat:

16 "Běda, běda, tak veliké město, které se oblékalo do kmentu, purpuru a šarlatu, které se zdobilo zlatem, drahokamy a perlami -

17 a v jedinou hodinu je zničeno takové bohatství!" A všichni velitelé lodí, dopravci zboží, námořníci a kdokoli se živí plavbou, neodváží se přiblížit

18 a budou volat, až uvidí dým toho hořícího města: "Co se mohlo rovnat tomu velikému městu!"

19 A sypou si prach na hlavu a v pláči a nářku křičí: "Běda, běda, tak veliké město, na jehož blahobytu zbohatli všichni majitelé námořních lodí - a v jedinou hodinu bylo zpuštěno!"

20 Raduj se, nebe a svatí, apoštolové i proroci, protože Bůh vynesl nad tím městem rozsudek, jaký ono vyneslo nad vámi.

Při pádu Babylonu sleduj především anděla, který z nebe dává pokyn k vyvrácení hříšného města, ale souběžně s ním pokyn mocné pravice s křížem, přinášející záchranu z postiženého města všem těm, kdo výzvu kříže přijímají a jednají podle ní. Důležitou součástí tvého života ve světě je odvaha k odpoutání se od světa. Výzva ruky s křížem není však výzvou k tvému úniku ze světa, nýbrž k překonání závislosti na lákadlech světa, k odstoupení od svodů, ať u jsou v tobě samém, v okolním světě nebo u zlého vládce světa. Nemusíš se tolik děsit obrazu hrůzy spravedlivě zničeného města, které na sebe přivolalo trest svými do nebe volajícími hříchů. Místo jeho spáleniště a rozvalin sleduj se shovívavým úsměvem město obrácené i s hradbami a střechami dolů. Je to také pravdivé, ale není to strašlivé, takže by to tě ochromovalo ve tvé touze po nápravě. Bůh tě chce všechny spasit, ale ne tak, že tě bude nutit strachem z trestu při Posledním soudu. Chce, aby ses obrátil a smířil s Bohem dobrovolně a rád. Každé vynucené a ustrašené smíření s Bohem není důstojné Boha, který je láska, ani tebe, který jsi přece původním Božím obrazem podle Boží podoby.

Dále ovšem nepřehlédni výraz nářku všech tří skupin obyvatel podle knihy Zjevení: korunovaní vládci si úzkostí dávají ruku ke tváři, roztěkané pohledy kupců vyjadřují zklamání nad jejich obchodními ztrátami, a jenom námořníci, kteří se ani neodvažující přiblížit, takže stojí v zadní řadě, sypou si rukou popel na hlavu.

V kontrastu s pozemským zmatkem v dolní polovině výjevu vyniká velebnost a svatý pokoj horní poloviny, kde na zlatém pozadí vyniká Boží anděl i ruka s křížem. Tímto celkovým dojmem se ti vrací radost. Kdo se může uprostřed takové zkázy radovat? Právě ty, kdo jsi Bohu milý, kdo ses zachránil. Radost nevychází ze zničení, nýbrž z vítězství Boží spravedlnosti a mocné Boží pravice. (Desátek: který pro tebe z mrtvých vstal)

+++

STARÝ KANCIONÁL
ZE STARODÁVNÝCH RYTIN
VANOUCÍ ŠEROSVIT
V BLED HALÍ NEBOŽTÍKŮ STÍN
A VOSKOVÝ PRST STAŘENIN

ZA LISTEM TIŠE LIST
 OBRACÍ V ZBOŽNÉM USEBRÁNÍ.
 A KAŽDÝ DOTEK VZDECHEM JE
 A KAŽDÝ POVZDECH ÚTĚCHOU
 NA SKLONKU UMÍRÁNÍ.
 JIZBOU SE CHVĚJE NADĚJE
 A DUŠE PŘEDTUCHOU
 BUDOUCÍCH OSLAVENÍ.
 PRCHAJÍ LÉTA V ŠELESTĚNÍ
 VZPOMÍNEK A RADOSTÍ A ŽALU,
 A KAŽDÝ POHYB RTŮ VZDÁ PÁNU
 VROUCÍ DÍK A CHVÁLU —
 AŽ STRÍBRO HLAVY ODVĚJE
 VAN MĚKKÝCH ŠEROSVITŮ
 DO HLUBIN POKOJE —
 PAK VYSTOUPÍ STÍN STAŘENIN
 KU PRAHŮM VĚČNÝCH STANŮ
 ZA PÍSNÍ DOPROVODU,
 DOBRÝCH NEBOŽTÍKŮ RODU.

Zdenko Řezníček

+++

PROFILY SVÁTÝCH

Tváří v tvář životním úkolům setkává se člověk s mnohými
 nesnázemi a překvapeními. K tomu všemu přistupuje ještě snaha
 některých lidí dělat z komára velblouda. Objevují se zvěsti o tom,
 co kdo překvapivého uviděl, nebo co záhadného prožil. Na tom by
 nebylo nic špatného, protože by to jen povzbuzovalo lidskou touhu
 přijít věci na kloub a objasnit věci ve světle poznání. Horší však je,
 že se přitom stále častěji objevují tvrzení a názory o tom, že prý se
 tato záplava záhad v přírodě a lidském životě nedá vysvětlit
 pomocí osvědčených postupů lidského rozumu. A tu se objevuje

výmysl, že prý je ke všemu tomu nutno být vybaven mimořádnými schopnostmi, jako je jasnovidectví, telepatie, telekineze. Podle pověřivých lidí je potřeba mít nějaké spojení s dušemi mrtvých nebo též zvláštní osobní magnetismus či mít alespoň nějaké spojení s astrálními silami. Jsou i křesťané, kteří proti schopnostem lidského rozumu, osvíceného vírou, prakticky upřednostňují různá zjevení a zázraky.

Tak mnohý člověk, který přirozeně touží dosáhnout uspokojivého a jasného, a přitom prostého řešení všech přírodních a životních záhad, se snadno uchyluje k různým druhům orientálního gnosticizmu, a v neposlední řadě dokonce i k různým omamným látkám.

Přiznám se hned na začátku, že sám nepřináším žádné pronikavě objevné řešení. Vždyť nejsem žádný přírodovědec. Když jde o náboženství, žádný svatý a ani Panna Maria se mi doposud nezjevili, ale jsem to naopak spíše já, kdo se tak často zjevuje Matce Boží a různým svatým, když je prosím o lepší vedení k svrchované Pravdě a Lásce.

Moje příprava k této práci započala už v mládí. Kdysi jsem se zabýval filozofií čtvrté dimenze. Jednalo se spíše o studium literatury. Našel jsem však i velkého znalce těchto věcí prof. Otakara Borůvku. Působil na fakultě přírodních věd brněnské Univerzity a na brněnské hvězdárně. Navedl mě ke studiu myslitele Rolanda Weitzenbocka.

Dalším významným přínosem pro mne byly rozmluvy s otcem Dominikem Peckou, a dále, a to bývaly zejména rozpravy s otcem Metodějem Habáněm. Bývaly to hovory náramně poučné a náročné na soustředění a paměť. Nahrávat se nedaly. To by nahrávky u člověka orgány vnitra snadno našly. Ze všech stran vyčnívalo „všudypřítomné“ ucho Státní bezpečnosti. Bylo možné dělat si jen zběžné poznámky. A teprve dodatečně si sednout někde v ústraní a rychle si ty věci buď převykládat do magnetofonu nebo jinak zaznamenat, protože za pár dní by už byly kusé. Bývalo to tím komplikovanější, že otec Habáň nepodával žádný obor soustavně. Při každém dalším setkání prostě jen někde otevřel Tomášovu Summu contra gentiles nebo Tomášův komentář k Aristotelově Fyzice. Kromě toho si člověk v přítomnosti otce Metoda Habáně musel počínat s dávkou jakéhosi myšlenkového odstupu. Někdy se zdálo, jako by odmítal mít nějaké následovníky. Bylo to u něho spíše z pokory. Jednou jsem ho prosil, aby mi svůj názor nevykládal jako možnou alternativu, ale jako něco jistého a bezpečného. A tu mi otec Metoděj řekl: *Nerad bych vás příliš*

ovlivnil svými názory. Já na to: *Ale otče, já chci být opravdový realista jako svatý Tomáš. Já chci abyste mě ovlivnil! Tak se do mne klidně otiskněte!*" On však zavrtěl hlavou a řekl: *"Raději ne. Vždyť ono není docela jisté, že co učím, je docela správné."* A tak jsem si vlastně musel svůj zápisník z těchto našich rozmluv vést tajně nejen před okolním světem, ale i před otcem Habáněm.

Uprostřed osmdesátých let jsem měl příležitost zúčastnit se v jednom pražském domě tajně pořádané přednášky dominikánského terciáře Dr. Artura Pavelky (později byl vysvěcen na kněze jako otec Ludvík). Tehdy jsem ho znal spíše jen z jeho článků v olomoucké Filosofické revui, kde objasňoval některé souvislosti mezi teorií relativity a učením sv. Tomáše. Tentokrát však dr. Pavelka přednášel o učení sv. Alberta Velikého v poměru k Albertu Einsteinovi.

Tyto věci mě tuze zajímaly. Věděl jsem však, že na svůj rozum se nemohu příliš moc spoléhat. Když jsem po promoci na filozofické fakultě nastoupil v JZD jako pracovník pro všechno na farmě živočišné výroby, byl bych se asi zbláznil, kdybych těch následujících 14 let mezi zvířaty něco nedělal. Upnul jsem se ke studiu sv. Tomáše. Čistě pro svou potřebu jsem se začal zabývat překladem Summy proti pohanům do češtiny (Vyšla v roce 1993 jako Pracovní vydání v Olomouci, v Matici cyrilometodějské).

Podnětem pro mne bylo dále setkání a sblížení s velkým českým dominikánem, otcem Jiří Maria Veselým. Pomohl jsem mu s dokončením a vydáním knihy *"Co dává Velehrad Evropě"* (Olomouc 1994 Matice cyrilometodějská). A zde, v kapitole *Současnost*, se zmiňuje o Albertu Einsteinovi:

Einstein říká, že *"podstaty věcí představují jakési vesmírné varhany, kdežto jejich trváním se vysílá jakýsi kosmický koncert, v němž není nic nahodilého, všechno jde podle přesných zákonů. Stavitelem varhan a hlavním dirigentem koncertu je Stvořitel, a každá věc má své přesně určené sólo. Jde o to, aby je nikdo sám nepokazil."* A otec Veselý k tomu dodává: Stvořitel zvláštním způsobem svěřuje spoludirigování člověku. Je škoda, že kromě pokusů P. Ludvíka Artura Pavelky OP nikdo soustavně nesrovnával Einsteinovu teorii relativity s tím, co píše Andělský učitel v První a druhé příčině, o Prozřetelnosti a o Božím působení na věci.

Později jsem se dozvídal otřesné zkušenosti, týkající se tzv. Filadelfského experimentu, na jehož vypracování se podílel Albert Einstein, Nicola Tesla a von Neumann. Tehdy se snažili o zneviditelnění válečných lodí. Ukázalo se, že vědci pokusně

dokázali změnit třírozměrnou skladbu hmoty a docílili také jistého pohybu v čase. Přitom si původci pokusu počínali tak neopatrně, že těmto změnám vystavili i řadu nic netušících lidí. Někteří z nich jsou dodnes nezvěstní, jiní zahynuli a mnozí z těch, kdo pokus přežili, zešileli. Tak se nabízí námět pro nejruznější hrůzostrašné historiky o návštěvě UFO a o různých životních okolnostech, kdy se zdá, že je člověk vůči některým silám naprosto bezbranný. A přitom věříme, že po Kristu už všechno slouží Božím dětem jenom k dobrému. Vždyť i Kolumbus a jeho věrná posádka zakusili při hledání Indie mnohé podivné věci s kompasem v Sargasovém moři. Sledovali podivné věci v moři i v povětří, málem došlo ke vzpouře. Jenže oni se modlili k Bohu a Matce Boží a bezpečně propluli do Nového světa.

Přemoudrý *moderní* člověk se snažil odhalit různá tajemství v přírodě, ale přitom pozbyl smysl pro nadpřirozené tajemství. Je ochoten přijímat jen to, co vidí či jinak může ověřit svými smysly. *Moderní* člověk se totiž domníval, že postupem přirozeného lidského poznání a vědy se odhalí a vyloučí každé tajemství. Jenže pak se začali lidé jako Erich von Däniken poukazovat na to, že mnohé známé věci jsou plně tajemství, na které prý lidský rozum nestačí. *Moderní* člověk upínal svou pozornost jen k zemi a spoléhal pouze na lidský rozum. Do toho zasáhl Däniken a další, kteří začali opovážlivě tvrdit: Na zemi jsou věci, které dokazují, že naši předkové museli mít nějaké inteligentnější pomocníky z vesmíru, protože lidským rozumem by na to sami nepřišli. Tito Dänikenové vlastně neuznávají ani Boha, ani nadpřirozené tajemství, ale neuznávají ani velikost a sílu lidského rozumu. Pouze člověka zneklidňují, když mu předhazují omezenost a slabost lidského rozumu, ale víru a vnitřní pokoj člověku nedávají. Lehkomyslně svádějí člověka, aby se otevřel neznámým mimozemšťanům s nadlidskou inteligencí, ačkoli to musí být přednostně odvěký lhář a pyšný nepřítel, kterého Bůh srazil z nebe do prachu země.

Je však jisté, že člověk má povinnost rozvinout možnosti svého přirozeného rozumu, a současně své myšlenky a své úsilí zaměřovat k věčnosti, k nadpřirozené blaženosti a pokoji, pro jaký je stvořen.

V současnosti se ukazuje, že všechny lidské objevy (jako je třeba teorie magnetického pole) trpí víc a více potřebou být pevně zaklesnuty do přesného rámce aristotelského myšlení, důsledně domýšleného svatým Tomášem. Přitom ale nestačí, aby to byla jen osvojená nějaká teorie. Musí to být současně také duchovní život,

založený na lidské přirozenosti a na Boží milosti. Jinak by se každý odborník v teorii magnetického pole a při pokusech o její spojení s teorií relativity zbláznil či rozplynul v jakési nirváně nebo zcela úplně by pozbyl rozměrnosti v silném magnetickém poli. S růstem magnetického pole při zavádění vyspělejších forem internetu a teleportace jsou lidé ohrožováni na zdraví a na životě. Pokud se toho chopí odvěký lhář a odpůrce Boží, tak za pomoci hříšných spiklenců v masmédiích může znásilňovat celé lidstvo k jeho věčné škodě.

Proto nabízím všem lidem dobré vůle jakýsi kaleidoskop úchvatných jevů v přírodě, které tolik strhují zvědavého člověka, ale současně mu hrozí, že bez pevné zakotvenosti v řádu přírodním a Božím ho zcela zavalí a pohltí. V tomto kaleidoskopu je zahrnut i naivní, povrchní lidský rozum, který se snaží všechny záhady a tajemství obsáhnout. Za každou kapitolou tohoto stylizovaného karnevalu soudobými senzacemi však následuje krátké zamyšlení. Jsou to stránky **Zápisníku**. Nepřinášejí nám nic převratně nového, protože více než nějaké novoty potřebujeme návrat ke kořenům. Základem a oporou je nám lidský rozum, zušlechtěný neměnným Božím Slovem. Jak nedostatečně znají dnešní lidé Písmo svaté, tak nedostatečně používají přirozeného rozumu. Je třeba lépe prozkoumat a nově vyslovit kosmologické myšlenky Aristotela, jehož odkaz dotahuje do důsledku sv. Tomáš. Andělský doktor nám poskytuje klíč k proniknutí Aristotelovy filozofie. Vodítkem nám tedy bude Aristotelova Fyzika a Metafyzika, díla sv. Tomáše Akvinského a sv. Alberta Velikého, myšlenky otců dominikánů Dominika Pecky, Metoděje Habáně, Ludvíka A. Pavelky a Jiřího M. Veselého, jak je autor zaznamenal. Nestačí však poněkud převykládat Aristotela a sv. Tomáše. Je třeba jejich odkaz prožívat a postavit do některých souvislostí dnešního světa a lidstva a jeho životních tužeb. Teprve potom může *Němý vůl* z Akvina tak zabučet, že z toho úžasem oněmí celý svět. (Viz: Tomáš Bahounek OP, Past nebo brána nebes, Olomouc 1998 Matice cyrilometodějská)

+++

KŘÍK STRAŠIDEL

MARNĚ SE CHYTÁME LETÍCÍCH DAVUČIN
A OSTNATÉHO DRÁTU.

MARNĚ SE OPÍRÁME PATOU O HROUDU
ABYCHOM NEBYLI VLEČENI TAK PRUDCE

DO TMY, KTERÁ JE ČERNĚJŠÍ
 NEŽ NEJČERNĚJŠÍ NOC
 A NEMÁ UŽ KORUNU HVĚZD...
 A DENNĚ DOTKÁVÁME NĚKOHU,
 KDO SE NÁS BEZDĚČNĚ OPTÁ:
 KDY? JAK? A CO JE POTOM?
 JEŠTĚ CHVÍLI TANCOVAT A TANČIT
 A DÝCHAT VOŇAVÝ VZDUCH,
 TŘEBA S OPRÁTKOU NA KRKU!

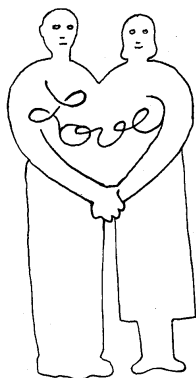
Jaroslav Seifert

+++

EVANGELIUM - JÁDRO SDĚLOVACÍCH PROSTŘEDKŮ

Evangelizace čili šíření radostné novozákonní Informace je posláni pro každého křesťana. Lidé nemohou spoléhat pouze na úsilí pár jednotlivců. Málo pomůže Svatému Otci, bude-li se přičiňovat o budování Boží vlády ve světě, pokud budou křesťané rozděleni nedůvěrou, podezíráním, ba i lhostejností, dokonce i hrbatou pokorou. Hrbatá pokora či podlézavost vyjadřuje skrytou povýšenost a přehnanou ctižádost. Nakonec se zvrhá v podřízenost vůči falešnému duchu světa. Proto je nanejvýš nutná obroda srdcí a nové produchovnění veřejného mínění a semknutí se pod vedením Matky Boží kolem Krista. Kdo utváří veřejné mínění, ten musí považovat péči o pravdivé smýšlení nejširší veřejnosti za nejzávažnější povinnost. Je třeba, abychom všichni změnili srdce a měli na zřeteli celý svět a ty úkoly, které můžeme společně vykonat k povznesení našeho pokolení (Gaudium et spes,82).

Velký úkol přitom stojí před slovanskými národy. Právě slovanské národy, opírající se od svého kulturního probuzení o přínos svatých Cyrila a Metoda, mohou a mají v návaznosti na cyrilometodějský odkaz doplnit řecko-římské pilíře budovy Božího lidu (helénská moudrost a vzdělanost, vedoucí k vnitřnímu prohlubování a římské právo a pohotová správa věcí) "slovanským srdcem". Právě toto srdce spojí Východ se Západem, aby Církev dýchala oběma plícema, aniž by se kterákoli přečeňovala nebo podčeňovala. Hluboce

rozjímavý přínos východních bratří pravoslavných je stejně důležitý jako právní smýšlení a pohotovost k vnějšímu zavedení správy západního křesťanstva.

V souvislosti s rozšířením působnosti prostředků šíření zpráv ve společnosti se hovoří o "masové společnosti" a o "masové kultuře". Masovost či hromadnost je činitel usnadňující šíření, dostupnost a sociální působivost nějaké zprávy. Hromadnost či masovost souvisí s technizací sdělovacího procesu.

Kristem vykoupený Boží lid se však podstatně liší od masy, která je pouze trpným předmětem ovládnutí. Neznalost nebo mystifikace jsou největší překážky víry. Právě tyto zatemňující vlivy působí ve sdělovacích prostředcích, které se vymykají svému poslání, takže je v nich vtělené Slovo Boží trpěno jako cizinec, bezdomovec nebo blázen.

(T. Bahounek OP, Církev a sdělovací prostředky, Olomouc Matice cyrilometodějská)

+++

NESKRYJI TVÁŘ PŘED POLEDNICÍ –

ZAMÁVÁ BÁBA BERLIČKOU,
AŽ PŮJDE CIZÁK ULIČKOU,
DOMOVE TY MŮJ, NEZAPOMÍNÁJÍCÍ.

O ŽHAVÝCH POLEDNÁCH U KAŽDÝCH BUDE VRAT.
TATAM JSOU ZBOŽNÁ PŘÁNÍ, BABIZNU NEPOTKAT.

NEVKLOUZNE DO VRB VODNÍK ZELENÝ –
NÁDHERNÝ RUBÁŠ UŠÍJE,

AŽ CHVÍLE PRAVÁ ODBIJE –
DOMOVE TY MŮJ, KOUZELNÝ,

KRAJÁNKU NEBOJ SE, DEJ MLÝNU ZAKLADAT,
UŽ VŠECHNO DOBRALI, VÍC NEBUDOU UŽ BRÁT.

NEKLOPÝTNE RYTÍŘ V ZLATÉM BRNĚNÍ –
JAZYKY DRAKŮ USMRTÍ,
PRO VELKOU RADOST DĚTÍ –
DOMOVE TY MŮJ, SMUTNÝ V JESENI.

O MEČI VÍTEZNÉM SE NYNÍ KLUKŮM BUDE ZDÁT,
VŽDYĚ PRINCE Z POHÁDKY NÁM NIKDO NEUKRAD.

Zdenko Řezníček

+++

SVATÍ CYRIL A METODĚJ

DNES JINAK NEŽ JINDY SVÁTEK VÁŠ MORAVA SLAVÍ,
KDYŽ UPROSTŘED LÉTA, V TĚŽKNOUCÍCH ORNÁTECH PŠENIC,
V ŽIT BĚLOSTNYCH ALBÁCH A V KOROUHVÍCH LUČIN ŠLA CELÁ.

DNES JINAK NEŽ JINDY, KDYŽ V ÚKLIDU JITRNÍM
ODDYCHLA SPŘEŽENÍ CEST A NÁŘADÍ V KOLNÁCH
SVÁTEČNĚ ODPOČÍVALO, DVŮR KDYŽ UMETEN ZLÁTNUL,
V CHLADECKÉM ÚDIVU ZAHRADA PLÁLA A ZA NÍ

POSPĚCHEM BYSTRIN KRAJ S DÁLKAMI SPÍNAL SVOU BLÍZKOST.
 DNES JINAK NEŽ JINDY, KDYŽ VLAŠTOVKY JISKŘILY V TICHU,
 KDYŽ NAŠI UŽ TICHEM TÍM ODEŠLI NA MŠI A NÁVSI
 A MĚSTEČKA S KOSTELY V KVETOUCÍCH LÍPÁCH
 VČEL HUKOT, ZPĚV LIDÍ A HRÍMÁNÍ VARHAN
 V HOROUČÍ PROSBĚ Z TMY DYCHTĚNÍ SVĚHO
 K VÁM ZDVÍHALY, SVĚDKOVÉ SVĚTLA!

ALE JAK CIZINCI NEDŘICHÁZÍTE, VY ODĚNÍ SLOVEM!
 ZMATENÍ BABYLONSKÉHO JAZYKY MNOHÉ VÁM ZNĚLY, VŠAK JEDEN,
 TEN OD DĚTSTVÍ ZNĚL VÁM, VŠAK JEDEN, CO V SLABIKÁCH SLÁDNUL...
 VY RYBÁŘI NÁRODŮ NOVÝCH, JEŽ VALÍ SE POD MOSTY DĚJIN,
 ČEŘEN SVÝCH PÍSMEN DRAVÉMU VODSTVU NASTAVILI JSTE,
 NE MEČEM, NE OHNĚM, JEN SÍTĚMI RODNÉHO SLOVA
 ZABÍRAJÍCE DO ŠIRÉHO PROUDU PETROVU BÁRKU
 ÚLOVKEM ZÁZRAČNÝM OBTÍŽILI JSTE,
 JEN VÁBENÍM PÍŠTALY SLOV SVÝCH Z PODSVĚTÍ POVĚR
 MALÍČKÉ VĚKŮ DO SLUNCE SLÁVY PŘIVÁBILI JSTE,
 JEN SLOVEM, JEŽ Z ÚST DĚTSKÝCH BEROUCE OSLAVILI JSTE,
 KDYŽ ZDVÍŽENO NA PRSA VAŠE TAM VE VĚTVÍCH VĚTY
 NA STROMĚ PÍSMATA TROJICI TROJSLUNNÉ ZPÍVATI MOHLO
 I BOHORODIČCE VZDÁVATI CHVÁLU...

NEŽ SILNĚJŠÍ STRAVY SVĚT NEDÁ A PUSTO JE BEZ TEBE, KRISTE!
 JAK SVÍTILNY SVĚTA VYSOKO ZDVIHL JSI PASTYŘE NAŠE,
 JAK DRAHOKAMY NA HRANÁCH SKVOUCÍ JE VLOŽILS
 DO KORUNY CÍRKVE,
 JAK STROMŮM PŮL SVĚTA ZASTIŇUJÍCÍM JIM STRMĚTI DÁVÁŠ,
 JAK PRAMENY DODOSUD PLNÉ JE DRŽÍŠ NAD ROZVODÍM ZEMĚ...
 SÁM PAK Z BEZBRANNÝCH NEJBEZBRANNĚJŠÍ, JEN Z LILIE PLÁTEK,
 KDE JAKÁ PRAHNOUCÍ ÚSTA, TAM TAKÉ TY V ÚPALU PRAHNEŠ,
 KDE JAKÉ RAMENO SKLESLÉ, TAM TAKÉ TY POD KŘÍŽEM KLESÁŠ,
 KDE JAKÉ ZAŠLÁPLÉ ZRNO, TAM ZAŠLADOVÁN JSI, A TAKTO
 SE ŽEZLEM TŘTINY, V KORUNĚ Z TRNÍ, V PURPURU Z HADRŮ
 URÁŽEK HOLDOVÁNÍ ZDE PŘIJÍMÁŠ DOSUD,
 DOSUD JEN PRO TEBE MĚSTA ZDE HOŘÍ,
 JEN PRO TEBE, KRÁLI, A VÍCE
 A VÍCE UŽ PRO NIKOHO.

Jan Zahradníček

+++

JAK LZE POCHOPIT BOŽÍ MLČENÍ?

Kardinál Sarach se ptá: „Co přidala Osvětím k tomu, co jsme odjakživa mohli vědět o hrozném, strašlivém množství zlých skutků, jichž jsou lidé schopni se dopustit, a také se jich vůči jiným lidským bytostem odjakživa dopouštěli?“ Hans Jonas přirozeně pochybuje o Bohu: „Bůh to dopustil. Co je to za Boha, který to mohl dopustit?“ Všemohoucí Bůh nezasáhl, aby zabránil barbarskému masakrování svého lidu. A proč to dopustil? ...

Aby svět mohl existovat sám o sobě, tak se Bůh jaksi vzdal ‚vlastního bytí‘, diskrétně se odmlčel. Co to znamená? „Aby Nekonečný udělal prostor pro svět, musel se stáhnout do sebe a tak nechat mimo sebe zrodit prázdnotu, nicotu, uvnitř níž a z níž mohl stvořit svět. Kdyby se nestáhl do sebe, nemohlo by existovat nic kromě Boha.“ Jeho závěr uhádneme: „Už tím, že se rozhodl stáhnout se do sebe, aby mohl existovat člověk, se Bůh stává Bohem trpícím, neboť bude muset trpět ze strany člověka a být jím zklamán. Bůh bude rovněž Bohem starostlivým, neboť svěří svět jiným aktérům než sobě, a to aktérům svobodným. Stručně řečeno, je to Bůh v ohrožení, Bůh, který sám podstupuje riziko. Takový Bůh však není Bohem všemohoucím. Aby šla Boží dobrota dohromady s existencí zla, nemůže být všemohoucí. Přesněji řečeno, je třeba, aby se Bůh své všemohoucnosti vzdal. Už v prosté skutečnosti připuštění lidské svobody spočívá vzdání se všemohoucnosti.

169. Jestliže však Bůh není všemohoucí, pak to není Bůh. Je Všemohoucí, zároveň však chce člověku dovolit, aby byl skutečně svobodný. Vždyť Boží všemohoucnost je všemohoucností lásky; a všemohoucností lásky je smrt. Boží nekonečnost není nekonečností v prostoru, bezdným a bezbřehým oceánem; je to láska, která nemá hranic. Stvoření je aktem nekonečné lásky...

175. Bůh je diskrétní přítel, který s námi přichází sdílet radosti, těžkosti i slzy, aniž by čekal něco na oplátku. ....

179. V knize Zjevení svatého Jana se leccos popisuje tajemně. Mlčení nebe je mlčením lásky, modlitby, oběti a adorace. Například: „*Když rozlomil sedmou pečeť, nastalo v nebi mlčení asi na půl hodiny. ... (Zj 8,1.3-4).*

189. Ticho věčnosti je důsledkem nekonečné Boží lásky. V nebi budeme s Pánem Ježíšem, dokonale zaujati Bohem a uchvázeni Duchem svatým. Člověk už nebude schopen říci ani slovo. I sama modlitba se stane nemožnou. Změní se v

kontemplaci, láskyplné patření a adoraci. Duše, které přijdou do nebe, bude rozněcovat Duch svatý. Naprosto se vydají Duchu.

190. Na této zemi je důležité naslouchat tichu Ducha svatého. Svatý Pavel píše přesvědčivě: *„Právě tak i Duch nám přichází na pomoc v naší slabosti. Vždyť ani nevíme, oč se máme vlastně modlit. A tu sám Duch se za nás přimlouvá vzdechy, které nelze vyjádřit“* (Řím 8,26).

191. V nebi jsou duše Duchem spojeny s anděly a svatými. Není tam tedy už slov. Je to nekonečné ticho, schoulené v Boží lásce. Liturgie na věčnosti je tichá; duše nemusejí dělat nic jiného než se připojit k chórům andělů. Věnují se jedině kontemplaci. Na této zemi kontemplovat znamená již být v tichu. V nebi se toto ticho stává tichem v plnosti, v patření na Boha. Ticho věčnosti je tichem úžasu a obdivu. *„Ač zbaven masa, uzřím Boha, já ho uzřím, pro mne tu bude, mé oči ho uvidí, ne někdo cizí“* (Jb 19,26-27). Ticho věčnosti je vskutku spojeno s Boží plností; je to ticho trojiční.

192. Církev ví, že člověk dokáže ticho věčnosti obtížně pochopit. Na této zemi je jen málo věcí, které nám mohou dát postřehnout nesmírnost Boží lásky. Malou předchutí věčného ticha je proměňování a pozdvihování při mši svaté. Je-li toto ticho opravdové, můžeme vytušit ticho v nebi.

ADORACE NEJSVĚTĚJŠÍ SVÁTOSTI je chvílí, kdy kvalita vnitřního ticha může člověku umožnit poněkud vstoupit do ticha Božího. Adorace je maličkou kapkou věčnosti.

Někteří lidé se dnes k Eucharistii chovají s naprostým pohrdáním. Mši svatou pokládají za upovídanou hostinu, kde mohou mít k Tělu a Krvi Kristově přístup bez rozdílu věřící věrní Ježíšovu učení, znovu sezdaní rozvedení, muži či ženy, žijící v cizoložství i nepokřtění a účastníci se eucharistického slavení ve velkém anonymním zástupu. Církev musí naléhavě přezkoumat církevní a pastorační vhodnost obrovských eucharistických slavností s tisícovkami účastníků. Hrozí zde velké nebezpečí, že se Eucharistie, veliké „tajemství víry“, změní ve vulgární posvěcení a dojde ke znesvěcení Těla a nejdražší Krve Páně. Kněží, kteří rozdělují svaté způsoby, aniž by někoho znali, a podávají Tělo Kristovo všem bez rozlišování křesťanů a nekřesťanů, mají podíl na znesvěcování Nejsvětější mešní oběti. Ti, kdo v Církvi vykonávají autoritu, se stávají dobrovolnými spoluviníky, neboť při těchto gigantických, směšných sebeoslavách, kde si tak málo lidí uvědomuje, že *„zvěstujeme smrt Páně, dokud on nepřijde“* (1 Kor 11,26), umožňují svatokrádež a znesvěcování Kristova Těla.

Kněží nevěrní Ježíšově památce zdůrazňují více aspekt slavnosti a bratrský rozměr mše svaté než Kristovu krvavou obět' na kříži. Vnitřní uzpůsobenost a nutnost smířit se s Bohem s vědomím, že potřebujeme očistění svátostnou zpovědí, už dnes nejsou v módě. Stále více zakrýváme varování svatého Pavla Korint'ánům: „*Kdykoli totiž jíte tento chléb a pijete z tohoto kalicha, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde. Kdo by tedy jedl chléb Páně nebo pil kalich Páně nehodně, proviní se proti tělu a krvi Páně. Proto musí člověk sám sebe zkoumat, a tak ať chléb jí a z kalicha pije. Kdokoli totiž jí a pije, a tělo Páně nerozlišuje, jí a pije si odsouzení. Proto je mezi vámi tolik nemocných a churavých*“ (1 Kor 11,26-30).

194. **JEŽÍŠOVO MLČENÍ** je totéž co mlčení Boha Otce. Pán Ježíš přece řekl Filipovi: „*Kdo viděl mne, viděl Otce. Jak můžeš říci: „Ukaž nám Otce“? Nevěříš, že já jsem v Otci a Otec je ve mně?*“ (Jan 14,9-10). Tuto větu svatého Jana musíme neúnavně opakovat. Znamená, že jednota Boha a člověka v Pánu Ježíši je časným vyjádření věčné jednoty Otce a Syna v Duchu svatém. Mlčení Otce je mlčením Syna; hlas Syna je hlasem Otce. Slyšet Pána Ježíše znamená slyšet Otce.

195. V Nazaretě byl Bůh neustále a mlčenlivě s Bohem. V tichu hovořil Bůh k Bohu. Když se lidé ptají na ticho, vstupují do nevyzpytatelného, mlčenlivého tajemství Trojice.

196. Ticho jesliček, ticho v Nazaretě, ticho na kříži, ticho zapečetěného hrobu jsou stále týmž tichem. Ježíšovo ticho je tichem chudoby, pokory, sebezáporu a poníženosti; je to bezedná hlubina jeho kenozé, jeho sebeobětující lásky (Flp 2,7).

197. Ježíšovo mlčení ve chvíli jeho nejvyšší oběti je nesmírně pronikavé. Promluvil jen jedenkrát, když odpovídal Pilátovi, který se ho zeptal: „*Ty jsi král? Čeho ses dopustil?*“ Pán Ježíš odpovídá: „*Moje království není z tohoto světa.*“ ...

Pilát, udivený Ježíšovým mlčením a pokojem, mu řekl: „*Neslyšíš, z čeho tě ti lidé obviňují?*“ Pán Ježíš je tak neotřesitelně klidný, tichý a pokojný, že by si člověk mohl myslet, že spílání davu opilého nenávisť neslyší. Vzpomeňme si však, že je psáno: „*Já však jsem jako hluchý, neslyším, jsem jako němý, který neotvírá ústa. Jsem jako člověk, který neslyší, jehož ústa nemají odpovědi. Vždyť v tebe, Hospodine, doufám, ty vyslyšíš, Pane, můj Bože! Říkávám si totiž, jen ať se nade mnou neradují, ať se nade mnou nevyptávají, když zakopnu v chůzi*“ (Ž 37,14-17).

Pilát se ho znovu zeptal: „*Nic neodpovídáš? Hled', co všechno na tebe žalují!*“ (Mk 15,4). Ale Ježíš mu neodpověděl ani na jednu

otázku, takže se vladař velmi divil (Mt 27,14). Nechápal důvod tak neobyčejného mlčení. Měl před sebou mlčení Boha uprostřed křiku lidí, opilých iracionální záští. Přinejmenším kněží si měli připomenout, že u proroka Izaiáše se píše: *„Byl trápen a pokořil se, ústa neotevřel; jako beránek vedený na porážku, jako ovce před střihači zůstal němý, ústa neotevřel. Byl zadržen a vzat na soud. Kdopak pomyslí na jeho pokoření? Vždyť byl vyťat ze země živých, raněn pro nevěrnost mého lidu. Byl mu dán hrob se svévolníky, s boháčem smrt našel, ačkoli se nedopustil násilí a v jeho ústech nebylo lsti“* (Iz 53,7-9).

198. Mlčení dnešních křesťanských mučedníků, které masakrují Kristovi nepřátelé, napodobuje a prodlužuje mlčení Božího Syna. Mučedníci prvních staletí i mučedníci naší smutné epochy vesměs dávali najevo tutéž mlčenlivou důstojnost. .... Je tedy Ježíšova smrt velkým tichem?

202. Vítězství temnoty nad světlem po tři dny noří zemi do temného ticha a strašlivé úzkosti. Mesiáš je mrtev a zdá se, že poslední slovo má ticho vzniklé jeho zmizením. Zdá se, že i sám Bůh mlčí. Jeho Syn se v mukách kříže cítil sám a opuštěný. To byl nejhorší okamžik jeho pozemského života. Byl na pokraji smrti. Ztratil síly i krev. Ve chvíli, kdy už nebyl ničím než vysíleným umírajícím, volal silným hlasem.

Opouštěl tento svět a jeho Otec neprojevil ani slůvko útěchy. Jistě, pod křížem stála jeho matka, Panna Maria, a svatý Jan. Jejich něžná přítomnost mu však nezabránila zvolat ze všech sil, které mu zbývaly: *„Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“* (Mt 27,46) Ježíš trpí zdánlivou Boží nepřítomností, ale důvěra, kterou vždy měl ke svému Otci, nezmizela. Několik zlomků vteřiny po tomto bolestném výkřiku se naposledy modlí k Všemohoucímu za své katy: *„Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.“* A naposledy vydechne se slovy: *„Otče, do tvých rukou poroučím svého ducha“* (Lk 23,34.46). (Robert kard. Sarah, Ticho proti hluku světa)

+++

SLOVA MLČENÍ
 VE STÍNU RUKY TVÉ
 MNĚ BLAZE JE,
 TAM STRÁDÁM SÍLU V MLČENÍ.
 NEŽ RET SE ZACHVĚJE,

TAJEMSTVÍ SLOVA ZVÁŽÍM
 K DÍKŮČINĚNÍ,
 ŽE JSI BYL MILOSTIV
 A ŽIVLY NITRA UPOTAL.
 RÁJ PODOHALEN ZAZÁŘÍ
 A NETUŠENÝ DIV
 HASNOUCÍ ZRAKY OSLNÍ.
 JAT KRÁSOU, CHORÁL CHVAL
 PROMĚNÍM OPĚT V MLČENÍ,
 NAHOTU SLOVA SLÁVOU ODĚJI
 A SKRYJI V ÚZKOST DUŠE SVÉ.
 MNĚ BLAZE JE
 VE STÍNU RUKY TVÉ,
 KDE SAMOTINKÝ — SÁM —
 MLČELIV — PROMLOUVÁM.

Zdenko Řezníček

+++

ZASTŘENÍ SMYSLU KNĚŽSTVÍ

Svatý Otec Benedikt XVI. uvádí, že vznikající církvi zákonitě chybějí kněží. V této situaci byla i prvotní církev. Viděli jsme však, že církev nerezignovala na zásadu kněžské zdrženlivosti. ....

Tvrzení, podle něhož by svěcení ženatých mužů bylo řešením nedostatku kněží, je iluzí. Již svatý Pavel VI. poznamenal: „Nesmíme ihned věřit, že by zrušením celibátu značně vzrostl počet kněžského dorostu. ....

Kvůli svěcení ženatých mužů zašli někteří teologové tak daleko, že předpokládají změnu kněžství tak, že by se zúžilo na pouhé rozdělávání svátostí. Tento návrh, který směřuje k rozdělení tria munera (posvěcovat, vyučovat, spravovat), je v naprostém rozporu s naukou druhého vatikánského koncilu, který potvrdil jejich zásadní jednotu (Presbyterorum ordinis, 4-6). ...

V roce 1967 pronesl svatý Pavel VI.: „*Kněz je uchvácen Kristem Ježíšem (Flp 3,12) tak dalece, že se mu cele dává a stává se podobnějším Kristu i v lásce, kterou věčný Kněz miloval církev, své tělo, když sám sebe za ni vydal, aby z ní udělal svou slavnou*

nevěstu, svátou a bez poskvrny (Ef 5,25-27). Bohu zasvěcený celibát Božích služebníků je totiž projevem panenské lásky Krista k církvi a nadpřirozené panenské plodnosti tohoto manželství.“ Kristus se obětoval na oltáři kříže. Kněz tuto oběť každodenně obnovuje, když pronáší slova „toto je moje tělo, které se za vás vydává“. Pro kněze znamenají vstup do panenské oběti Kristovy. Pokaždé, když opakuje „toto je moje tělo“, obětuje v návaznosti s obětí kříže i své pohlavně rozlišené tělo.

....Celibátem pro Boží království byli překvapeni i Židé a Řekové v prvních staletích. Pro svět je a zůstane pohoršením, protože zpřítomňuje pohoršení kříže. (Robert kard.Sarah-Benedikt XVI., Z hloubi srdce)

+++

AŤ ŘÍKAJÍ SI

AŤ ŘÍKAJÍ SI, ZASLEPENÝ JE
A POHLED JEJÍ S DEŠTĚM HVĚZD SI PLETE,
V LOMENÍ RUKOU JEJÍCH SPATŘIL LILIE,
JEŽ K SMRTI ZMÁMILY JEJ V DRŽBĚ DLOUHOLETÉ,
HOŘKOST SVOU Z VLASŮ JEJÍCH DO DNA VYPJE.

AŤ ŘÍKAJÍ SI, SLED A ZMÁMEN JEST,
KDYŽ OČI MOJE V ÚŽAS OTEVŘENY
NA SKRÁNÍCH TVÝCH ZŘÍ ZÁŘI DÁVNÝCH MĚST,
ZŘÍ Z KRAJŮ ZATOPENÝCH BEZ LET, BEZ OZVĚNY
Z LEKNÍNU TVÁŘE TVÉ STOUPATI BLAHOZVĚST.

TY NEŘÍKEJ VŠAK, SLEDÍ SNOVÉ TVÍ!
NAD BDĚLÉ VIDĚNÍ JE SLEPOTA MÁ,
A V NI - KDYŽ ROZHRNE, CO VŠEDNOST NAVRSTVÍ -
Z OLTÁŘE ČELA TVÉHO DUŠE TVÁ ŽHNE SAMA,
S MEČI A PLAMENY V BĚLOSTNÉM BRATRSTVÍ.
JAN ZAHRADNÍČEK

+++

KNĚZ JAKÉHO HLEDÁM

Když se kněz vydaří, je to vždy zázrak milosti, uvádí Hans Urs von Balthasar. Častěji se stává, že církve musí trpět tím, jak se kněz nevydaří. Je příliš mnoho takových, kteří si u katedry nebo na kazatelně namlouvají, že jsou světlem: takovým se musíme

vyhýbat. Mluví o Bohu, ale mluví tím sami sebe, Bůh se neobjeví. Vyjde skoro nastejno, zda ho prohlašují za mrtvého nebo za živého, zda tvrdí, že o něm vědí příliš mnoho nebo příliš málo. Jsou i tací, kteří promýšlejí metody, jak upoutat pozornost druhých, mají problémy s vyjadřováním, nebo si myslí, že pokud je lidé uslyší náhle mluvit o Bohu v jejich světském jazyce, budou opět naslouchat a porozumí; je to jakýsi zmanipulovaný zázrak letnic. Ve vlastních řadách sklízí obdiv, ale ti, které by chtěli získat, jimi opovrhují. Nemají jim co říci. Jsou i zběhové, kteří byli povoláni k životu podle Ježíše Krista, ale zmocnil se jich strach, že už nebudou mít u lidí úspěch, zpanikařili a lásku k Bohu nechali zahynout v lásce k bližnímu. Nemají tak nic, co by mohli hlásat, ani pověření, aby vyžadovali od lidí něco jiného, než co je pro ně už samozřejmé. Rozplývají se v anonymitě lidského.

A konečně bázlivci, kteří o to úzkostlivěji lpí na zbývajících formách, oč více se zděděné formy rozpadají. Vědí sice, že se Duch vtěluje do dějinných forem, ale nemají takovou svobodu, aby ho nechali vanout tam, kam chce, a zaměňují ho s těmito formami. Svými antitezami dávají za pravdu tezím, které jsou už překonané.

Zázrak, který vyhlížíme, není zřejmě nic jiného než svatost - svatost člověka, který se stal v Bohu sám sobě tak nedůležitým, že je pro něj důležitý už jen Bůh. Už ho nezajímá, kým je on sám. Proto je tak obyčejný a tak výživný jako pecen chleba, z něhož si může každý kousek ulomit. Způsob, jakým se rozděluje, přechází ve způsob, jakým se rozděluje Boží Slovo ve chlebě a ve víně. Takový člověk také ví, jak se láme a vykládá Boží slovo. Nepošle mě domů z pouště - tak jako dnešní kazatelé - s nestravitelným proviantem frází o otevřenosti církve vůči světu. Co mám dát hladovějícím okolo mě, ne-li chléb? Ale kde ho vezmu, když mi ho nikdo nepodá? Jak má církev vyjít ven, když už nemá žádné nitro, z něhož by vycházela? Nebo ji ze sebe vyhání nejistota v otázce vlastní identity, protože už se svým nitrem nemá zkušenost? Tímto nitrem není církev sama - církev nemůže reflektovat sama sebe; je jím Kristus, její Hlava a její Duše, a skrze Něho v ní přebývá troj- jediný Bůh.

Dříve byli mniši. Na Východě i na Západě, na hoře Athos, v Clairvaux i v Ranftu, v Kyjevě i v Optině. Zakoušeli a věděli. Uměli poradit. Jejich světlo bylo chlebem. Přicházeli z hloubi nitra až k onomu prahu, kde se jejich zkušenost proměnila a dává se ve slově Možná pro poznání nitra není takové vnější odloučení nevyhnutelné, mezi lidmi přece vane dost samoty. Lidská samota se ale sama od sebe cenným obsahem nenaplní. I v té

nejbezradnější prázdnost srdce svého bližního nalezu svaté tajemství božské chudoby jen tehdy, když už jsem je hledal, když už je přinesu s sebou, když už je mi přístupné. Jinak jen jedna prázdnost potkává druhou: slovo není nosné, je chabé, a bezmocné zachází na úbytě.

Lidé nazývají kněze „duchovní“, řecky *pneumatikos*, a to je výraz, jímž byli označováni i mniši. V pravoslaví pocházeli po staletí kandidáti pro vyšší stupně hierarchie z mnišů. Duchovní lidé mají zkušenost v Duchu Svatém a na jejím základě jsou s to rozpoznat a rozlíčit skrytého, nepoznaného a nesvobodného Ducha ve mně, v nás. Jak vzácným se stal takový duchovní člověk! Máme se snad proto spokojit s náhražkou Ducha? Náhražku Ducha poskytuje především psychologie - což ovšem neznamená, že dobrý, pokorný psycholog nemůže nechat působit Ducha Svatého - , ale předmětem psychologie jsou všeobecné zákony lidské psyché. Duch je oproti tomu vždy jedinečný. Duchovní člověk se musí nechat zcela proniknout jedinečným Duchem, aby rozpoznal, co je zapotřebí právě tomuto jedinečnému člověku, který před ním stojí. Neužívá se tu jen určitých mediálních prostředků, ale otevírá se milosti živého Boha, který mi svobodně říká své slovo lásky - s laskavostí i přísností, skrze kněze, kterého hledám.

Nezapomínejme na svátostnou milost kněžského úřadu, která pomáhá dosáhnout onoho vy vlastnění sebe sama, ale nenahrazuje je. Jestliže se posvěcený kněz této milosti neotevře, je jí poznamenán negativně. Existuje zvláštní druh prázdnosti ducha, jíž se vyznačuje jen duchovní, který se takřkajíc nepovedl. Je hloupý, vychytralý, neustále něčím zaměstnaný a vtíravý. Chce, aby mu druzí naslouchali, hrne se do řad těch, kdo stále jen něco reprodukuje. Podobá se plísni na polích dnešní církve. Zdá se, že jenom nouze naučí „duchovní“ zase se modlit - zatím se za ně modleme my. (H.Urs von Balthasar, *Spiritualita kněžství*)

+++

KNĚŽÍ V ŽALÁŘÍCH

SLYŠÍM ZVON. POLEDNE. ANDĚL PÁNĚ.
HLAS CÍRKVE, HLAS ANDĚLSKY DOSUD ZNÍ,
ABYCH NEZAPOMÍNAL, NA ČÍ STRANĚ
ŽÁPASÍM TADY V TMĚ ŽALÁŘNÍ.

POLEDNE. SRPEN. VELIKÉ SLUNCE PRÁZDNINOVÉ
 BJE V ZDI, BJE V DLAŽBU, TLAČÍ SE DO MÉ CELY.
 JSEM SÁM A TY PROMLOUVÁŠ KE MNĚ, JASNY KOVE.
 ZÁŠTITO! KNÍŽE VOJSK NEBESKÝCH! MICHAELI!

JSEM SÁM A V DRUHÝCH CELÁCH JSOU TAKÉ SAMI.
 A HLOUPOST ĎÁBLOVA, PSÍ ŠTĚKOT, Ó ROUHÁNÍ, JEŽ SLOV NEMÁ,
 PŘI HLAHOLU TVÉM UMLKAJÍ JAK ŠUSTOT SLÁMY,
 NA NIŽ ZDE ULÉHÁME VŽDY MEZI VÝSLECHY DVĚMA.

I SLÁMA SI STĚŽUJE. I SLÁMA - SUŠE A TENCE:
 KOLÉBALY JI ROZLOHY NEDOZÍRNÉ. SKŘIVANI. MODRO.
 A V TEN ČAS
 PILA ROSU A SLUNCE. V TEN ČAS OD BŘEZNA DO ČERVENCE.
 TA SESTRA VÁNKŮ. TMU V KOŘENECH, KORUNOVAL JI KLAS.

TEĎ SVLEČENA Z VŠEHO. ŽAL SLAMNÍKŮ ŽALÁRNÍCH ÚDĚL JEJÍ.
 JAKO MY BEZ ORNÁTŮ, JAKO MY VYRVÁNÍ Z LIDSKÝCH LÁNŮ,
 JEŽ V DECHU BOŽÍM SE KOLÉBAJÍ A NAKLÁNĚJÍ,
 TVÁŘ KE ZDI, RUCE PRÁZDNÉ, VOLÁME K SVĚMU PÁNU.

JSOU STRAŠNÍ. VYDAL NÁS MOCI JEJICH. MOC JEJICH NÁS LÁME...
 STOVÍME V ŠERU. TAM VENKU HODINA DVANÁCTÁ
 MĚSTEM KRÁČÍ. ZVON ZNÍ.

ŽÁR, TICHU. ZVON ZNÍ. HLAS PROMLUVIL, NASLOUCHÁME.
 JSME KNĚŽÍ. JSME VYVOLENI. VYBRAL SI NÁS PÁN ŽNÍ...

POKOJ, POKOJ NA VĚZNĚNÉ I NA VĚZNÍCÍ
 S ÚPĚNÍM ÚSTA SVOLÁVAJÍ A RUKA ŽEHNÁ.
 NAŠE RUKA. DLAŇ JEDINÁ ZADARMO DÁVAJÍCÍ.
 PROBODENÁ.

Jan Zahradniček

+++

Brněnská akademie duchovního života ctih. Patrika Kužely

/Pokr./ Když jsou německá vojska v Paříži, leckterý Čech si škodolibě ulevuje nad mocností, zrazující srdce Evropy:

Tak, a teď jste v tom s námi až po uši!

Mráz běhá po zádech až je tu samá husí kůže, a kdo že to nahání vylekaným dětem psotník? - To zprávy ze světa, když vychází najevo, že se nacistům daří ukořistit ve Francii hojnost písemných dokladů. Kořist se zkoumá a běda tomu, kdo bude nějakou písemností usvědčen ze styků s cizinou!

Léto toho roku stojí za starou bačkoru. Krásné červnové počasí trvá jen do začátku července, kdy se chystáme na prázdniny.

Musíme pookrát, že se dostaneme někam do lesa, kde nejsou Němci.

Kdekdo je ale zklamán. Vracíme se z prázdnin znechuceni, ale jednu chatrnou útěchu mají všichni:

Je špatná úroda, a to znamená nedostatek a hlad! Následkem dlouho trvajících krutých mrazů je spousta zmrzlých ovocných stromů v zahradách a na polích, zvláště švestky, třešně a ořechy. Není skoro žádné ovoce.

Někdo se na to naivně těší jako malé dítě:

Tohle vyrazí Němcům dech. Jenže napřed budeme hladovět my a teprve pak oni, ale budou hladovět!

Patrik se obrací na otce Alberta:

S lítostí jsem slyšel od bratra Ondřeje, že už vám neslouží nohy jako dřív. Jak jsme spolu ložili po šáreckých skalách! Ale když i to je vůle Boží. Připadá mi to, jakoby Pán Bůh „šiboval“ vás apoštolát na zcela jiné koleje, na koleje utrpení, i když vím, že jste snad nikdy ve svém kněžském životě bez utrpení nebyl; jenže teď to asi bude výhradnější, ten apoštolát bolesti. Ale přece apoštolát! A vzácnější než mnohý jiný.

Minulý týden jsme pochovávali Msgre Taubra, snad jste ho znal. Slavnostně kázal doktor Vašek o tom, jak Bůh žádal od něho svěřené dary - jeden po druhém, se kterými měl v životě „obchodovat“ jako s hřivnami z evangelia: „Vrať mi nohy!“ - nemohl dlouho chodit, „Vrať mi hlas!“ a později „Vrať mi oči!“ - oslepl... a ke konci „Vrať mi i rozum!“ - byl nějakou dobu i bez vědomí a tak odcházel k Bohu z tohoto světa chudší, než na něj přišel.

A co tvoje zdraví, Patriku?

Je lepší než za studentských let, chvála Bohu. Prodělávám ještě před kněžským svěcením homiletický kurs. Vede to regent studia,

otec Emilián Soukup. Jde o výběr námětů, dobu trvání kázání, postoj celého těla, pohyby rukou, výraz tváře, změny hlasu. Obvykle se cvičné kázání pronáší v klášterním refektáři. Řečník“ stojí u „ambónu“, ze kterého se četlo při obědě a při večeři. Jsou přítomni „žáci“, ale i ostatní bratři. Pastorální úroveň projevu se známkuje.

Tak mně, jako svému duchovnímu otci, neudělej ostudu.

Patrik ostudu nedělá, když spustí:

Drazí v Kristu,

modlit se vás naučí nejlépe matka. Jedině vhodná slova nám předřikává svatá Matka Církev v dnešní modlitbě. A jí, Církvi je vnuká Duch svatý, Duch našeho Pána Ježíše Krista, který se za nás modlí nevýslovnými vzdechy podle svatého Pavla. Sám Pán odpomáhá naší bezradnosti a říká: Takto se budete modlit:

Všemohoucí věčný Bože

dej vzrůst naší víře, naději a lásce

a abychom si zasloužili dostat, co slibuješ,

nauč nás milovat, co poroučíš.

Do slova Bože vkládáme celou svou křesťanskou duši.

Teprve až se Bohu pokloníme a vzdali mu chválu, odvažujeme se prosit: dej vzrůst...

Cítíme všichni až příliš silně, že jsme slabí, žijeme v slzavém údolí.

Odstraňovat následky dědičného hříchu, uvádět do pořádku porušenou přirozenost, kde by chtělo poroučet to, co má poslouchat - přemáhat náklonnost ke zlému, zdolávat zlo dobrem, jak praví miláček Páně. A přemáhat sebe je těžší než bořit města. Brát na sebe kříž - jít za Pánem až na horu - toho se člověk sám ze sebe děsí a vyhýbá se tomu, smlouvá se zlem. A přece Bůh chce, abychom ho poslouchali ne jako otroci, ne ze strachu, ale z lásky. Tu lásku nám přikazuje, ale to je ovšem nad naše síly. To my neumíme, proto prosíme pokorně nakonec: nauč nás milovat to, co přikazuješ.

A dokazuje to ještě víc, když píše otci Albertovi článek do posledního letošního čísla Růže dominikánské o zasvěcení Panně Marii:

Čím dále a čím hlouběji se snažíme uvádět ve skutek slova našeho Pána: „*Otče náš . . . bud' vůle tvá,*“ tím jasněji poznáváme, jak jsme ještě stále daleko od Boha.... toužíme, abychom se nevzdálili od Krista Pána, který jediný je Cesta.

Co nebo kdo nás upevní na této cestě? Kudy se na ni nejjistěji dostaneme?

Nezbývá nám než uznat, že v nadpřirozeném ohledu jsme stále a po celý život zůstaneme děti, nezkušené, neprozíravé a nestálé, a že potřebujeme Matku, její ochranu, její vedení a stálý dohled i přímluvu u Syna — a zvláště stálý její příklad.

Vzácná příležitost k větší oslavě nebeské Královny se naskytuje letos na svátek jejího Neposkvrněného Početí. Každý ať na svátek naší Matky obnoví a utuží svazky poutající je k Matce Boží, svazky, o nichž doslova platí ujištění Pána Ježíše: „*Mé jho je sladké a moje břímě lehké.*“

Na Štědrý den je čas, kdy i světák si uvědomí Boží milosrdenství.

BUM – BUM – BUM – BÚÚÚM! --- BUM – BUM – BUM – BÚÚÚM!

VOLÁ LONDÝN – Hlásí se vám Jan Masaryk z Londýna.

Dnes hlavně chci vinšovat vánoce, vánoce, narození proletářského děcka, které nás učilo milovat svého bližního a nečinit jiným to, co si nepřejeme, aby oni činili nám. Pro nás Čechoslováky je Kristův odkaz velmi přiléhavý. My na sebe často nejsme hodní.

To by teď za války mělo přestat...

Tak si dnes připomínáme, že narodil se Kristus Pán, a já dodávám — všichni dohromady v příštím roce a dnes si ještě v jesličkách slibme: Ježíšek — a ne Hitler a Mussolini.

Přeji Vám brzký mír, lásku a zdraví. Pravda zvítězí. Dobře spěte!

Třebaže Nový rok 1941 začíná tuhými mrazy, které dlouho - dlouho nepolevují, přesto se letos všem poníženým a zbídačeným zdá, že vítězí. Je to až neuvěřitelné, jakému optimismu lidé propadají. Válka se kdekomu zdá být u konce, anebo, když nic jiného, myslí si, že právě nastává rozhodný obrat. Opakují si, že dramatická křivka toho velkého dění právě vrcholí a nyní že musí následovat rychlý pád. Rozumových důvodů pro to vůbec není. Anglie je nadále těžce bombardována, ale zdá se, že už odpovídá na rány, námořní válka je v plném proudu. Každou chvíli se ozývají fanfáry z německého radia a éter ze sebe soptí jobovské zvěsti, kolik brt potopily německé ponorky, válka v Africe dopadá v neprospěch Italů. Aspoň to je nějaké jediné plus. Druhé veliké povzbuzení přinášejí Řekové, kteří jsou od loňského října ve válce s Itálií a zatápějí této mocnosti, jak se dá. České naděje se upínají k Americe, Roosevelt je dneska člověk, o němž se denně šeptem mluví.

A přitom národ trpí hladem — a větším, než je třeba. Němečtí občané dostávají zvláštní přiděly. Češi jsou odkázáni na to, co jim prodají dobří lidé z venkova na černo, pod rukou. A těch moc není. Vlastenectví venkovanů se často omezuje na to, že si poslechnou Londýn. Zdá se jim, že tím vykonali dost pro vlast. V té době jsou docela malé výdělky. Většina českých lidí je předchozími válečnými událostmi hromsky ochuzena. Úspory jsou vyčerpané. Ztratit zaměstnání v té době je navíc pohroma. Zaměstnání se těžko hledá a zůstat bez zaměstnání a hlásit se o práci, znamená být totálně nasazen do Německa.

BUM – BUM – BUM – BUÚÚM! --- BUM – BUM – BUM – BUÚÚM! – Ozývají se gongové signály z éteru a náramně brnkají nacistům na nervy.

Snad že jim to zní jako tři údery Beethovenovy Osudové, anebo že by tu zapracoval starý Morse signalizující třemi tečkami a čárkou písmeno V jako Victoria čili Vítězství?

To ťukání zní příšerně jako tlučení na rakev. - Tvrdí Němci

Kromě toho se velké písmeno V vynořuje přes noc na každém nároží, na železničních vagónech, na plakátech a na letácích. Naznačuje se tím všechno. Každý v tom cítí nouzi, která na národ doléhá v jídle. Píší to vzteklí kuřáci, kteří najednou zjišťují, že nedostanou koupit kuřivo. Na počátku války, po zavedení válečné dávky na cigarety a na pivo, přestává mnoho lidí dočasně kouřit a pít pivo, aby tím Němcům nepomáhali k vítězství. Potom však zase nabývají dojmu, že jim musí vykouřit co nejvíce cigaret, aby se jim nedostávalo pro vojáky. Stejně tomu je se stávkou na tramvajích. Lidé zprvu chodí pěšky, aby tak protestovali proti útlaku, ale vzápětí jsou tramvaje zase přecpány a lidé si libují, jak zvyšují dopravní nesnáze. Věčko se stává označením to značka jakéhosi tichého povstání. Proto Goebbels, vůdcova hlásná trouba, vymýšlí trik. Přebírá pro protektorát toto V, a nechává natisknout miliony letáků, v nichž se vykládá, že V znamená Viktoria, ovšem Viktoria německé. Tehdy je také Národní třída v Praze se přejmenovaná na Viktoria, a každá státní budova je označena písmenem V, stlučeným z latí a natřeným na červeno, po zemi se píše V, na obchody se maluje V, dům vám smí kdokoli popsat barvou nebo vápnem a nadělat vám tam samá V, plakáty s vavřínem okrášleným V se prodávají jako ozdoba třeba za výklad, ve Zlíně je hlavní hotel rychle přejmenován na Viktoria. Tak pokračují strašné hříčky a nebezpečné hračky.

Jenže pivo se už zase pije plnými doušky, až se bílé myšky kdekomu nenuceně roztancovávají v útrokách a rejdí jako horda

balerín. Podlaha se pod ním houpe jako divadelní moře. Myšky v břiše skáčou s nebývalým elánem, jako by začaly cvičit atletické disciplíny.

(Pokr.z knihy T.J.Bahounek OP, Královská jízda – Patrik Kužela, Brno 2011)

+++

SLUNCE V CELE

NAČ JANTAREM SVĚTLA VYKLÁDAT
TU SCHRÁNKU TMY, BÍDY, ÚZKOSTI ZOUFALÉ.
K ZALKNUTÍ PRÁZDNO JE TADY TAK JAK TAK.
NESLUŠÍ SLUNCE CELE MÉ.

NAČ OŽIVOVAT STĚN ŠPINAVOU ŠKRABANICI,
V TOM BŘIŠE HROBU PŘIHLÍŽET MOTANICI
HAVĚTI, JEŽ OHAVNĚ ROZLÉZÁ SE
PO ZDECH A PO PODLAZE.

ODKUD JSOU, NEVÍM. BŮH ODDÍRÁ VIDĚT V NICH VLASTNÍ TVORY,
V TĚCH DĚTECH ŽÍŽAL S MRÁKY,
V TĚCH KŘÍŽENCÍCH SLOV OPLZLÝCH S TMOU A ŠKVORY.
JSOU TO JEN ČMÁRANICE. JSOU TO JEN KLIKYHÁKY.

A PŘECE ŽNÍ A NASKAKUJÍ ZDE ZE SKVRN A PUPENCŮ.
TAK VALÍ A PŘELÉVAJÍ SE DAVY TĚCH ZÁJEMCŮ
O KREV TVOU. TLAMA ZA TLAMOU TMOU ROZVÍRÁ SE A ŠKLEBÍ.
V TŘESKUTÉM TICHU ŘEV ROUHÁNÍ JEJICH SE NESE K NEBI.

MEZI JAKOU ZAŠLOST A PŘIŠLOST TY VTLAČEN SEM
CIVÍŠ NA TEN REJ MAZANIC NA OMÍTCE,
NA TU SPLEŤ ÚDŮ, JEŽ V KANKÁNU ŠÍLENÉM
NESTOUDNĚ VZDOUVAJÍ SE.

NA PODOLCÍCH STĚN PANNY MOŘSKÉ, KONÍCI BRADAVIČNÍ.
TA ZVÍŘENA Z ULICE BARTOLOMĚJSKÉ A Z ULICE PŘÍČNÍ,

SÁM DAŘÁT, CHŘTÁN, V TVÁŘI DIVOKOST ASYRSKÁ SE NA TEBE SÁDE.
 A TY SPÍŠ, PROBUDIT NEMŮŽEŠ SE TÍM HROZNÝM SNEM TRÁPEN.
 SPÍŠ, PROBUDIT NEMŮŽEŠ SE. SUP ZOBANEM V LEBKU TLUČE
 TAM NA FRESCE ZDI. A TY PO CELÉ MĚSÍCE
 V MLASKÁNÍ RTŮ ODULÝCH TEN DUTÝ ZVUK SLYŠÍŠ ZMUČEN.
 SLYŠÍŠ? TO HODUJÍ NA NÁS TAM DOLE. NÁM SMĚJÍ SE. -
 Ó DANE, JENŽ KACHNĚTKA V SÍTÍ A PSÍKY CHUNDELÁČE
 PRO RADOST CHLAPEČKŮ STVOŘIL JSI, VZBUĎ SPÁČE, VZBUĎ SPÁČE,
 AŽ Z TMY PŘÍŠER, JEŽ NEJSOU, DO TRÁVY VRŽEN NA TVŮJ BŘEH,
 Z VĚCÍ ROUSNATYCH RADUJE SE, Z JITRA, JEŽ ROSOU VŘE.
 JAN ZAHRADNÍČEK

+++

Vydává: První sdružení přátel blah.Hyacinta Maria Cormiera O.P. v Brně, IČ: 70824118,
 Tel.:737857272, TISK:OLPRINT, Brno, bank.spoj.: 3221012105/6800 info@cormierop.cz